

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Registrační číslo projektu: CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0015990
Zkrácený název projektu: Domov je základ II.

Předpokládané datum zahájení: 1. 3. 2020
Předpokládané datum ukončení: 30. 6. 2022
Předpokládaná doba trvání (v měsících): 28,00

Anotace projektu:

Projekt je zaměřen na podporu osob z cílové skupiny v přístupu k bydlení a navazuje na již realizovaný projekt DOMOV JE ZÁKLAD (realizace 2016-2019). Projekt v sobě zahrnuje soubor činností zaměřených

na preventivní, následné a doprovodné služby pro osoby ohrožené ztrátou bydlení. V rámci jeho realizace bude navázáno na aktivity, které se osvědčily v předchozím projektu, s inovativní podporou sociálního bydlení - včetně tvorby koncepčního dokumentu. **Podpořeno bude celkem 125 osob (z toho 25 nad 40 hodin, 100 do 40 hodin).**

Jaký problém projekt řeší?

Předkládaný projekt se zabývá prevencí ztráty bydlení a pilotně také podporou sociálního bydlení na území obcí Mikroregionu Žulovska a obce Vlčice. Řeší prostorové sociální vyloučení a nízkou ekonomickou a finanční gramotnost obyvatel na vymezeném území, ve spojení se ztrátou bydlení a všeobecně slabým přehledem v právní a sociální oblasti. Problematika se týká 100-150 osob v nejzávažnější bytové nouzi. Nepříznivá situace na Jesenicku je popsána v Tematickém akčním plánu Jesenicko 2019-2022 (TAP), veškeré aktivity projektu mají návaznost na opatření zpracovaná v rámci tohoto dokumentu (tj. 1.1.2 Tvorba koncepcí sociálního bydlení, 1.1.3 Tvorba podpůrných opatření pro

oblast sociálního bydlení, 3.1.1 Snižovat dostupnost nájemního bydlení pro CS prostřednictvím poradenství a doprovázení, 3.1.2 Zprostředkovat CS bydlení prostřednictvím poradenství a doprovázení, 3.1.4 Pomáhat CS získat finanční prostředky na kauci a další náklady spojené s bydlením, 3.2.1 Poskytovat CS základní poradenství a 3.2.4 Zlepšit sousedské vztahy CS a sousedů případně CS a

majoritní společnosti). Minimalizace rizik ztráty bydlení bude realizována formou koordinované mezioborové spolupráce, zajištěním dostupného a cíleného dluhového poradenství a realizací doprovodných preventivních akcí. V rámci projektu bude otevřena poradna prevence ztráty bydlení, fungující jako veřejně prospěšná služba. Mobilní tým preventistů ztráty bydlení (MOBITÝM) bude předcházet ztrátě bydlení a zhoršování sociálního propadu, a zajišťovat doprovod osob a jejich podporu při jednání s vlastníky bytů, zástupci obecních úřadů a dalších relevantních institucí (OSSZ, ÚP, pojišťovny atd.). Bude iniciován proces ukotvení sociálního bydlení na Žulovsku, v rámci kterého vznikne platforma sociálního bydlení a bude zpracována koncepce bydlení pro obce vč. podpůrných dokumentů pro oblast bydlení (př. Databáze žadatelů o sociální bydlení, pravidla pro přidělování bytů nebo domovní řády).

Jaké jsou příčiny problému?

1) Geografická odlehlost regionu s rozsáhlým a vnitřně členitým územím, nesoucí s sebou vysokou nezaměstnanost (4,05 %) a zadluženost (12,48 %) obyvatel, čerpání množství sociálních dávek a nízkou

úroveň vzdělanosti. V lokalitě existují místa, která jsou sociálně vyloučena více než jiná, např. kvůli etnické struktuře, specifickému způsobu života obyvatel, vyšší míře migrace či substandardnímu bydlení (Kobylá nad Vidnavkou, Velká Kraš);

2) nedostatek obecních bytů a jejich nedostupnost pro osoby z CS. Zapojené obce disponují vlastními byty, nicméně jejich počty jsou nízké a způsob obsazování často svou vysokoprahovostí neumožňuje sociálně vyloučeným osobám takový byt získat - překážkou bývají dluhy vůči obci a nedostatek financí na kauci (ze 160 obecních bytů jsou aktuálně dostupné pouze 2);

3) nekonceptní řešení sociálního bydlení a nedostatek sociálních bytů v lokalitě (jen 6 sociálních bytů v Kobylé nad Vidnavkou). V rámci projektu bude starostům obcí poskytnuta podpora při zajištění plánovaných 43 sociálních bytů, vytvořena chybějící koncepce sociálního bydlení v lokalitě a následně také databáze zájemců o ně, stejně jako poskytnuta podpora CS při zajištění/udržení bydlení (prostřednictvím poradenství, doprovázení a vzdělávacích aktivit);

4) nízká kapacita a přetíženost lidských zdrojů v každé jednotlivé obci I. stupně. Problematiku ztráty bydlení tak řeší převážně starostové obcí sami, což je neudržitelné a neefektivní.

MOBITÝM se ukázal jako účinný nástroj při komunikaci s osobami z CS, kterým je tak poskytována adekvátní podpora. V rámci pilotního projektu bylo poradenství, doprovázení či jiná forma spolupráce

poskytnuto na 170 osobám. Problematika bydlení byla z 31 % doprovázena dluhovým poradenstvím a finanční stabilizací osob, z 15 % pak podporou při čerpání hmotné nouze a vyřizování dávek sociální podpory. Tématem bylo také bezdomovectví a potřeba zajištění sociálního bydlení, které však nebylo daným projektem řešeno.

Co je cílem projektu?

Projekt navazuje na svůj pilot, realizovaný v letech 2016-2019. Jeho podstatou je pokračovat v úspěšně

vytvořeném mechanismu přímé podpory osobám, kterým hrozí ztráta bydlení (případně které svůj domov již ztratily), a to prostřednictvím provázané práce MOBITÝMU a zástupců sociálních služeb, návazných služeb (KPSVL Jesenicko) i služeb veřejných, stejně jako zástupců obcí a dalších relevantních

aktérů v regionu. Hlavním cílem projektu je minimalizace rizik ztráty bydlení posílením socioekonomické stabilizace osob z cílové skupiny, prostřednictvím realizace klíčových aktivit na území Mikroregionu Žulovska a obce Vlčice. Tento obecný cíl bude naplněn do 30. 6. 2022 prostřednictvím níže uvedených dílčích cílů:

1) Podpora osob v přístupu k bydlení a posílení mezioborové spolupráce při řešení zakázek CS - k cíli vede výstup KA 01, tj. prezenční listiny z minimálně **28 mezioborových setkání*** (tzn. minimálně 1 setkání/měsíc)

2) Udržení stávajícího bydlení u min. **20 osob ohrožených ztrátou bydlení** - k cíli vede výstup KA 01, tj. uzavřené smlouvy s RT a dokumentace k zakázkám CS

3) Zajistit nové bydlení u min. **10 osob ohrožených ztrátou bydlení** - k cíli vede výstup KA 01, tj. uzavřené smlouvy s RT a dokumentace k zakázkám CS

4) Zlepšit kvalitu bydlení u min. **15 osob** (technický/materiální stav) - k cíli vede výstup KA 01, tj. uzavřené smlouvy s RT a dokumentace k zakázkám CS

5) Zmapování a podpora sociálního bydlení na vymezeném území (pilotní aktivita) - k cíli vede výstup KA 02, tj. vytvořená **koncepce sociálního bydlení** na vymezeném území, jejíž součástí bude i analýza současného stavu, a následné schválení/uvedení tohoto dokumentu do praxe; vytvořená interní databáze zájemců o sociální bydlení (a jejich návazná podpora v této oblasti)

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

6) Vytvoření **pravidel pro přidělování sociálních bytů a domovních řádů** pro dané území - k cíli vede výstup KA 02, tj. uzavřené smlouvy s RT, vytvořené dokumenty zohledňující specifika jednotlivých obcí Výstupy zohlední evaluace projektu.

** jednání se zástupci dalších organizací a úřadů, řešení kazuistik, setkání Mikroregionu*

Jaké aktivity v projektu budou realizovány?

Prostřednictvím realizačního týmu budou realizovány aktivity vedoucí ke snižování hrozby ztráty bydlení, bezdomovectví a neschopnosti vyjednávání o splátkách nájemného ze strany osob z CS. Aktivity naváží na realizaci doprovodných aktivit, jako jsou komunitní sousedská setkání, které se osvědčily jak ve smyslu ekonomickém, tak i sociálním (upevňování mezilidských vztahů, posilování svépomoci). Realizační tým bude nadále poskytovat poradenství v terénu, stejně jako v zavedené kanceláři ve městě Žulová (s možným rozšířením do okolních obcí dle potřeby a požadavků starostů a do projektu zapojených osob). Dále bude probíhat metodická a informační podpora s cílem zavést a rozvíjet systém sociálního bydlení na vymezeném území devíti obcí. V rámci aktivity budou získávána data a poznatky k sociálnímu bydlení i zkušenosti starostů dotčených obcí, a bude zpracována databáze zájemců o sociální bydlení a koncepce sociálního bydlení. Předcházet tomu bude realizace analýzy sociálního bydlení na vymezeném území.

Cílová skupina:

Osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách

Popis cílové skupiny:

CS tvoří osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené, osoby bez domova a osoby ohrožené bezdomovectvím, žijící na území Mikroregionu Žulovska a obce Vlčice. Jedná se o osoby žijící v řídce osídlené sociálně vyloučené lokalitě (cca 0,16 až 0,80 osob/ha; výjimku tvoří město Žulová s 3,02 osob/ha), vyznačující se vysokou nezaměstnaností (5,3 %, Vlčice až 5,66 %) a záporným saldem migrace (od -1 do -19 osob). Podíl osob v exekuci činí cca 12,48 %, z toho 71 % připadá na vícečetné exekuce (nejvíce v Černé Vodě 79 % a Žulové 76 %). Nejvyšší procentuální podíl osob v exekuci na ORP

monitorujeme v Kobylé nad Vidnavkou (19,53 %), nejvyšší podíl osob v insolvenční z celkového počtu lidí v exekuci pak v Kobylé nad Vidnavkou (5,88 %) a Velké Kraši (5,38 %) a největší podíl příjemců dávek

hmotné nouze na počet obyvatel evidujeme v obcích Vidnava, Kobylá nad Vidnavkou a Velká Kraš (vlastní statistika). Ze zkušeností pilotního projektu odhadujeme velikost CS na 125 osob, z nichž 20 je ohroženo ztrátou bydlení (přitom dostupné jsou pouze 4 byty - 2 obecní, 2 soukromé).

Klíčové aktivity:

Název klíčové aktivity: KA 01 - Podpora osob v přístupu k bydlení

Popis klíčové aktivity:

Klíčová aktivita bude realizována prostřednictvím MOBITYMU, který tvoří 3 preventisté ztráty bydlení.

Jeden z preventistů bude ustanoven vedoucím týmu, přijímající zakázky k řešení. Jeho činnost podléhá

kontrole odborného garanta. Tým bude mít k dispozici zajištěnou a vybavenou poradnu v obci Žulová, tvořící zázemí pro přímou práci s osobami z CS (v případě potřeby je možné rozšířit zázemí MOBITYMU i do jiných obcí, jako tomu bylo v pilotně realizovaném projektu). Každý preventista bude mít na starost

území 3 obcí (pokud si situace v lokalitě nevyžádá jiné rozdělení), v rámci kterých bude pracovat samostatně. Pokud bude třeba, na jednotlivých zakázkách budou preventisté pracovat společně jako tým, případně si je mezi sebou předávat (s ohledem na požadované výstupy či efektivitu spolupráce). V rámci přímé práce budou realizovány aktivity vedoucí ke snižování hrozby ztráty bydlení, bezdomovectví a neschopnosti vyjednávat o splátkách nájemného ze strany osob z cílové skupiny, a osobám z CS bude zajištěna podpora k přístupu k sociálnímu bydlení. Aktivity budou realizovány formou multidisciplinární spolupráce, tzn. za součinnosti zástupců obcí, poskytovatelů sociálních/veřejných služeb a dalších aktérů v lokalitě. Tato spolupráce je zaměřena primárně na zlepšení situace sociálně vyloučených osob a dle výstupů z pilotního projektu se osvědčila jako velmi efektivní. Setkání v rámci ní budou probíhat minimálně 1x měsíčně. Součástí aktivity je participativní práce s osobami zapojenými do projektu, v rámci které bude realizováno minimálně **15 preventivních doprovodných aktivit** typu komunitních setkání, interaktivních edukativních besed a osvětových akcí. Mimo to budou preventisté spolupracovat na přípravě minimálně **6 besed finanční gramotnosti**, realizovaných Dluhovou poradnou v Jeseníku*. Spolupráce bude spočívat v doporučení vhodných osob pro účast na těchto besedách a stanovení jejich potřeb (s ohledem na aktuální situaci konkrétních osob z CS).

** navázat spolupráci s poradnou*

Název klíčové aktivity: KA 02 - Koncepční aktivity

Popis klíčové aktivity:

Na území dotčené lokality nyní existuje celkem 166 obecních bytů, z toho 6 sociálních (malometrážních) bytů, nacházejících se v obci Kobylá nad Vidnavkou. Z tohoto počtu jsou aktuálně dostupné pouze 2 byty. Projekt touto klíčovou aktivitou reaguje na nedostatek bytů v lokalitě i na plánovanou výstavbu zhruba 43 sociálních bytů (v rámci výzvy zaměřené na sociální bydlení IROP). MOBITYM tak bude oporou starostům při zavádění sociálního bydlení v obcích, poskytovat metodickou a informační podporu v této oblasti a ve spolupráci s klíčovými aktéry v lokalitě rozvíjet systém sociálního bydlení na vymezeném území devíti obcí tak, aby podpora sociálního bydlení byla systémově řízená. V rámci aktivity budou získávána data a poznatky k sociálnímu bydlení i zkušenosti dotčených obcí, a budou zpracovány klíčové dokumenty - tj. koncepce sociálního bydlení pro vytyčené území, jejíž součástí bude analýza sociálního bydlení, dále databáze zájemců o sociální bydlení, pravidla pro přidělování bytů a domovní řady (s ohledem na konkrétní požadavky a specifika jednotlivých obcí). Aktivity projektu dále naváží na platformu sociálního bydlení, realizovanou ASZ. Platforma složená ze zástupců obcí, poskytovatelů sociálních/veřejných služeb a dalších relevantních aktérů v lokalitě bude

sloužit ke společnému řešení problémů v oblasti bydlení. MOBITYM se bude aktivně účastnit této platformy jako její právoplatný člen.